

Esimerkki vaikutusten ennakoarvioinnista päätöksenteossa

(Lähde: Uudenkaupungin sosiaali- ja terveyslautakunnan kokouspöytäkirja 22.4.2003, pykälä 70)

Sosiaali- ja terveyslautakunta § 55 01.04.2003

Sosiaali- ja terveyslautakunta § 70 22.04.2003

MERITUULIKODIN OSASTO TYYNELÄN TOIMINNAN MUUTOS

887/12.121/2003

SOTER § 55

Liite 11

kustannuslaskelmat vaihtoehtoista 2, 3 ja 4

Kaupunginvaltuuston talousarviokäsittelyssä on päätetty, että osa Merituulikodin paikoista muutetaan palveluasunnoiksi.

Asiaa on valmistelu siten, että voidaan esittää vanhainkodin osastona pysymisen lisäksi kolme muuta vaihtoehtoa. Vanhustyön johtoryhmän mielestä päätöksen tulee perustua hoidon porrastukseen.

Vaihtoehto yksi: Osasto Tyynelä pysyy osana vanhainkotia.

Vanhustyön laitospainotteisuutta on Uudessakaupungissa määrätietoisesti vähennetty. Uusimman tiedon mukaan meillä on pitkäaikaisessa laitoshoidossa 6,84 % yli 75-vuotiaista. Tavoite on valtakunnallisesti 5-7 %. Jos paikkamäärät pidetään nykyisinä, vanhusmäärän kasvaessa tuo prosentti Uudessakaupungissa on vuonna 2005 6,65 % ja vuonna 2015 5,42 % (Efektia Oy:n selvitys).

Vanhainkodin remontista on kulunut vähän aikaa. Hoidon porrastus vanhainkoteihin on toiminut joustavasti, samoin siirrot osastolta toiselle. Henkilökunnan kierto on toteutettu. Merituulikodissa on nimikemuutosten myötä panostettu sairaanhoidolliseen osaamiseen, joten siirtoja sairaalaan tai terveyskeskukseen ei toimenpiteitten takia tarvitse tehdä (esim. iv-nesteytys, verensiirto, kipupumppu).

Vanhainkodilla on mielekäs rooli palvelurakenteessa jatkossakin. Vanhainkotien rooli voisi edelleen lisääntyä dementiahoidon osalta. Vanhainkodissa voidaan tehdä muitakin painopistesiiroja (esim. kuntouttava hoitotyö, saattohoito).

Vaihtoehto kaksi: Osasto Tyynelä palveluasunnoiksi.

Edut ovat lähinnä taloudellisia. Hoidon porrastuksen osalta palveluasunnoiksi muuttaminen ei ole perusteltua, koska Uudessakaupungissa on käyttämätöntä palveluasumisreserviä Sorvakko-Kodissa ja Vakka-Suomen Vanhustenkotiyhdistyksen vuokrataloissa Lokalahdella, Kalannissa ja Pyhämaassa sekä myös varsinaisena palveluasumisena tilastoidussa Kalannin Palvelukeskuksessa.

Palveluiden keskittäminen vanhusten asuintaloihin on mahdollista. Ongelmana tässä vaihtoehdossa on vanhainkodin osasto Tyynelän nykyisten 15 pitkäaikaisasukkaan sijoittaminen. Lisäksi huoneet eivät sovellu ilman muutostöitä palveluasunnoiksi.

Vaihtoehto kolme: Osasto Tyynelä yksityisenä hoitokotina.

Kilpailutusprosessin kautta Tyynelä vuokrataan yksityiselle yrittäjälle hoitokotitoimintaa varten. Tällöin voidaan määritellä minkä kuntoisille asiakkaille paikkoja ostetaan. Kyseessä olisi tehostettu palveluasuminen eli ympärivuorokautinen hoito. Tässä vaihtoehdossa ei tulisi nykyisten pitkäaikashoidettavien osalta sijoittamisongelmaa. Vaarana on kuitenkin se, että mikäli hoidetaan vanhainkotikuntoisia asiakkaita, myös hinta voi nousta hyvinkin lyhyellä ajanjaksolla.

Asiakasmaksuihin vaikuttaa se, että asiakas saa Kelalta tukia eri perustein kuin pitkäaikaisessa kunnallisessa laitoshoidossa. Osasto Tyynelässä on sellaista vanhainkodin, keskuskeittiön ja kotihoidon työntekijöiden läpikulkua, mitä ei voi siirtää pois Tyynelästä.

Vaihtoehto neljä: Osasto Tyynelä hoitokotina kaupungin omana toimintana.

Osasto Tyynelä muutettaisiin vanhainkodin sisäisenä toimintana hoitokotityyppiseksi. Henkilökunnan määrä tarkistettaisiin (8) ja asukkaat olisivat hieman parempikuntoisia kuin vanhainkodissa nykyään keskimäärin. Lääke- ja hoitotarvikemenot jäävät tässä vaihtoehdossa asiakkaan itsensä maksettaviksi. Samoin heidän kanssaan tehdään vuokrasopimus. Asiakkaat saisivat myös tässä tapauksessa Kelalta tukia eri perustein kuin kunnallisessa pitkäaikaishoidossa.

Taloudelliset vaikutukset:

Vaihtoehdossa yksi ei muutosta nykyiseen.

Vaihtoehdossa kaksi menojen nettovähennys 144.244 € muutostöistä ei ole laskelmaa.

Vaihtoehdossa kolme menojen nettovähennys 32.771 €

Vaihtoehdossa neljä menojen nettovähennys 70.583 €

Vanhustyön johtoryhmä katsoo, että tässä tilanteessa vanhainkodin muuttaminen ei palvele hoidon porrastusta. Raskashoitoiset vanhukset jäävät kokemuksen mukaan kunnallisten palveluiden piiriin.

Vanhuspoliittinen ohjelma vuosille 2003-2007 tulee lautakunnan käsittelyyn kesäkuussa 2003. Siinä yhteydessä on tarkasteltavana palvelurakenteen kokonaisuus.

Mikäli muutos on ehdottomasti tehtävä, katsomme parhaimmaksi vaihtoehdoksi hoitokotitoiminnan omana toimintana (vaihtoehto 4).

Vanhustyön johtaja osallistuu kokoukseen. (vtj PP)

Ehdotus:

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää, että Merituulikodin osasto Tyynelän toiminnan muuttamista jatketaan siten, että se toimii kaupungin ylläpitämänä hoitokotina. Jos pitkäaikaishoito/-hoivapaikkoja tarvitaan nykyistä enemmän, voidaan hoitokoti helposti muuttaa normaaliksi vanhainkodin osastoksi.

Päätös:

Lautakunta päätti yksimielisesti siirtää tämän asian käsittelyn 22.4.2003 pidettävään kokoukseen.

Merkittään, että työjärjestyksestä poiketen tämä asia käsiteltiin ensimmäisenä varsinaisena asiana. Paikalla oli kuultavana vanhustyön johtaja Päivi Parkkila, joka poistui kokouksesta kello 16.55.

SOTER § 70

Liite 2

kustannuslaskelmat vaihtoehtoista 2,3 ja 4

Merituulikodin osasto Tyynelän muuttuessa hoitokodiksi kaupungin omana toimintana, osaston nykyisistä asukkaista 10 voisi jäädä perustettavaan yksikköön ja 5 pitkäaikaisasiakasta siirtyisi osasto Valkamalle. Kaksi lyhytaikaispaikkaa pitäisi poistaa ja paikkoja käyttävät asiakkaat olisi siirrettävä muuhun lyhytaikaishoitoon. Hoitokotiin tulisi 17 pitkäaikaispaikkaa.

Osasto Valkaman nykyisistä pitkäaikaisasiakkaista 5 voisi siirtyä perustettavaan yksikköön. Osasto Valkaman kolme lyhytaikaispaikkaa jää käyttöön, mutta muutoksen jälkeen koko talon lyhytaikaispaikat vähenisivät kuudesta neljään.

Kokonaisuudessaan siis 15 nykyistä Merituulikodin pitkäaikaisasukasta voisi siirtyä uudenlaiseen yksikköön. Merituulikodissa olisi tämän jälkeen 17 hoitopaikkaa Tyynelässä, 14 pitkäaikaispaikkaa ja kolme lyhytaikaispaikkaa Valkamalla ja 11 pitkäaikaispaikkaa ja yksi lyhytaikaispaikka Suvannossa. Lyhyt- ja pitkäaikaispaikkoja voidaan tilapäisesti käyttää tilanteen vaatimalla tavalla.

Liitteenä olevissa hallinto- ja talouspäällikön laatimissa uusissa laskelmissa hoitovaihtoehtojen asiakasmaksutulot on arvioitu samansuuruisina kuin vuoden 2002 tilinpäätöksessä yksityisissä hoitokodeissa olevilta asiakkailta perityt asiakasmaksut.

Kelan paikallistoimiston selvityksen mukaan se tekee lopullisen ratkaisunsa sen jälkeen kun toimintayksikkö on olemassa ja toiminta katsotaan vanhusten avohoidoksi ja toiminta on alkanut. Kelan Rauman toimisto on tehnyt vastaavassa tilanteessa myönteisen ratkaisun. (vtj PP, htp ML, STJ HH)

Ehdotus:

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää muuttaa Merituulikodin osasto Tyynelän kaupungin ylläpitämäksi 17 paikkaiseksi hoitokodiksi. Toiminta on osa vanhusten avohoidtoa ja siten täydentää vanhusten palvelujen saumatonta hoitoketjua.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Täytäntöönpano
vanhustyön johtaja

Tiedoksi
Merituulikodin johtaja
kiinteistöjen isännöitsijä